

ADVOKATFIRMAET SCHJØDT AS AVD BERGEN
Postboks 2022 Nordnes
5817 BERGEN

Endelig tilsynsrapport - Stiftelsen Fyrlykta org. nr. 998 380 731

Det vises til tidligere korrespondanse i saken. Med dette oversendes endelig tilsynsrapport til stiftelsen.

Tilsynsrapporten inneholder Stiftelsestilsynets vurderinger og konklusjoner basert på fremstillingen av de faktiske forhold som er kommet frem under tilsynet og de tilbakemeldinger som er sendt inn etter foreløpig tilsynsrapport. Stiftelsestilsynet mener våre vurderinger er foretatt på et korrekt juridisk og faktisk grunnlag, og at saken har vært nødvendig og tilstrekkelig opplyst.

Som opplyst i foreløpig tilsynsrapport er denne endelige rapporten offentlig og åpen for innsyn. Vi vurderer ikke, og har heller ikke mottatt innspill fra stiftelsen om, at rapporten inneholder opplysninger som skal eller bør unntas offentlighet, jf. offentleglova § 3.

Med bakgrunn i dette avslutter Stiftelsestilsynet tilsynssaken.

Med hilsen

Karsten Karlsen Sunde
seniorrådgiver

May Helen Vik
seniorrådgiver

Innholdsfortegnelse

Endelig tilsynsrapport - Stiftelsen Fyrlykta org. nr. 998 380 731

1

Postadresse Lotteri- og stiftelsestilsynet Postboks 800 6805 Førde	Kontoradresse Storehagen 1 B 6800 Førde	Telefon 57 82 80 00 Telefaks 57 82 80 80	Organisasjonsnummer 982 391 490 E-post postmottak@lottstift.no
--	--	---	---

1.	Sammendrag	3
2.	Innledning	3
2.1.	Om tilsyn og kontroll med stiftelser	3
2.2.	Kort om Stiftelsen Fyrlykta	4
2.3.	Bakgrunn for tilsynssaken	4
2.4.	Målet med tilsynet	5
3.	Metodisk gjennomføring	5
3.1.	Gjennomføring av tilsynet	6
3.2.	Sakens dokumentasjon	6
3.2.1.	Opplysninger og dokumentasjon fra Stiftelsen	6
3.2.2.	Økonomisk dokumentasjon fra registre og revisor	6
3.2.3.	Opplysninger og dokumentasjon fra andre aktører	6
4.	Lovgrunnlag:	7
4.1.	De generelle kravene til styrets beslutning og forvaltning	7
4.2.	Særlig om ulovlige utdelinger	8
4.2.1.	Om utdelingsbegrepet.	8
4.2.2.	Særlig om forbudet mot utdeling til oppretter og regulering av nærstående-transaksjoner	8
5.	Faktabeskrivelse	9
5.1.	Om Stiftelsen	9
5.2.	Om Stiftelsens oppretter	10
5.3.	Om beslutningsprosesser – styret	11
5.4.	Om godtgjørelse til ledelse	12
5.5.	Transaksjoner og avtaler med nærstående/-selskaper	13
5.5.1.	Transaksjonsparter generelt	14
5.5.2.	Transaksjoner mellom Stiftelsen Fyrlykta og Elukaar	14
5.5.3.	Transaksjoner mellom Stiftelsen Fyrlykta og Interpharus	15
5.5.4.	Transaksjoner mellom Interpharus og Elukaar – indirekte forhold	16
6.	Stiftelsestilsynets vurderinger	16
6.1.	Generelle betraktninger	16
6.2.	Vurdering av beslutningsprosesser - styret	17
6.2.1.	Vurdering av styret som øverste organ	17
6.2.2.	Vurdering av forsvarlig forvaltning	18
6.2.3.	Vurdering av habilitetsspørsmål	19
6.3.	Vurdering av godtgjørelse til ledelse	20

6.4.	Vurdering av transaksjoner og avtaler med nærstående og mulige ulovlige utdelinger	23
6.4.1.	Vurdering av transaksjoner mellom Stiftelsen og tredjeparter, herunder Interpharus og Elukaar 24	
6.4.2.	Vurdering av transaksjoner mellom tredjepartene Elukar og Interpharus	25
6.5.	Oppsummering og avslutning	26

1. Sammendrag

Stiftelsestilsynet har i perioden 14. juni 2017 til d.d. gjennomført tilsyn med Stiftelsen Fyrlykta (heretter «Stiftelsen»). Forundersøkelser før tilsyn startet høsten 2016 og det ble utført risikovurdering våren 2017.

Tilsynet omfatter forhold for årene 2014 - 2017. Tilsynet har vært rettet mot de tre områdene

- godtgjørelse til ledelse,
- beslutningsstrukturer/-prosesser og forvaltning,
- transaksjoner og avtaler med nærstående/-selskaper.

Tilsynet har sett på om noen av Stiftelsens handlinger og Stiftelsens praksis har medført utdelinger av Stiftelsens midler i strid med vedtekter og stiftelseslovens rammer. Videre om aktuelle prosesser fra styret tilfredsstillende kravene til forsvarlig forvaltning av Stiftelsen og kapital. Spørsmålet har vært om Stiftelsen har foretatt ulovlige utdelinger ved blant annet å lønne øverste ledere for høyt og/eller ved å bruke midler utenfor stiftelsens formål ved sin tjenestehandel ut av landet og med nærståendeselskaper.

Det ulovfestede lojalitetsprinsippet pålegger aktører i formelle og påvirkende roller en aktsomhetsnorm for å sikre at egne handlinger er i tråd med lovverk og organisasjonens interesser - ikke til egen personlige fordel og begunstiging. Denne normen må vektlegges tungt særskilt i tilfeller der organisasjoner utfører tjenester for det offentlige.

Gjennom tilsynet med Stiftelsen har det på alle tre områder blitt avdekket at forvaltningen til Stiftelsen har vært uforsvarlig, og at det foreligger mangler både ved selve utførelsen av viktige prosesser, men også for kravene til dokumentasjon. Uforsvarlig forvaltning har medført at Stiftelsen ikke har hatt tilstrekkelig styring, tilsyn og kontroll med kapitalen.

Stiftelsestilsynet vurderer at organiseringen med blanding av stiftelser og private (opprettede) aktører gir en høy risikoprofil for potensielle lovbrudd og en risiko for uttak av overskudd på alternative måter, for eksempel via transaksjoner, lønninger, internprising osv. Stiftelsen har ikke hatt på plass tilstrekkelig avtalegrunnlag og internkontroll for å sikre prosessene for saksbehandling og dokumentasjon. I dette tilfellet har det da resultert i brudd på kravet til forsvarlig forvaltning av Stiftelsen. Videre innebærer slik manglende transparens og etterprøvnbarhet at det kan ha foreligget muligheter for ulovlige utdelinger.

Stiftelsestilsynet merker seg som positivt at Stiftelsen både i forkant og i løpet av tilsynet har rettet opp de fleste av de påpekte forhold.

2. Innledning

2.1. Om tilsyn og kontroll med stiftelser

Som hovedregel er det styret selv, som øverste organ, som forvalter og fører tilsyn- og kontroll med stiftelsens regnskap og formuesforvaltning, jf. Stiftelsesloven § 30. Styret skal sørge for at stiftelsens formål ivaretas og at utdelinger foretas i samsvar med vedtektene.

Stiftelser skal ha revisor. Revisor fører bl.a. kontroll med om stiftelsen er forvaltet og om utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig, jf. Stiftelsesloven § 44.

Etter § 7 skal Stiftelsestilsynet føre tilsyn og kontroll med at forvaltningen av stiftelsene skjer i samsvar med stiftelsens vedtekter og stiftelsesloven. Stiftelsestilsynet fører en legalitetskontroll, noe som innebærer at Stiftelsestilsynet primært skal føre tilsyn med at en stiftelse er forvaltet i samsvar med dens vedtekter og stiftelseslovens regler.

Andre aktører og offentlige organ er gitt myndighet til å føre tilsyn etter eget lovverk og avtalegrunnlag, og der vil Stiftelsestilsynet ikke være tillagt slik myndighet. Dette gjelder for problemstillinger om anskaffelsesregelverk, regnskaps- og skattemessige forhold, privatrettslige spørsmål mv. Aktuelt her er blant annet spørsmålet om den pris som har vært betalt for Stiftelsens tjenester under anskaffelsesregelverket og hvorvidt stiftelsen skal vurderes som «ideell» slik dette er definert av kjøper av tjenestene. Rette kontrollorgan vil da være Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), Skatteetaten, domstolene mv.

2.2. Kort om Stiftelsen Fyrlykta

Stiftelsen Fyrlykta ble opprettet av Peer Salström-Leyh 15. november 2011. Formålet til stiftelsen er beskrevet i vedtektene § 1:

«Stiftelsens navn er Fyrlykta. Dens formål er å utvikle og markedsføre innovative, nye konsepter i sosialt arbeid, særlig innen barnevern, skole, utdanning og rehabilitering. For disse formål skal stiftelsen samarbeide med de ulike parter i samfunnet. Grunnkapitalen er kr. 200.000,-.»

Stiftelsen driver i hovedsak fosterhjemsplasseringer med grunnlag i ramme- og enkeltkjøpsavtaler med Bufdir. Stiftelsen er registrert med næringskode 88.991 Barnevernstjenester og med hovedkontor i Fredrikstad. Stiftelsen har flere regionskontor og avdelinger i Norge. I tillegg er Stiftelsen medlem i den estisk-baserte europeiske økonomiske interessegrupperingen Interpharus EEIG (Interpharus), som har utviklet en del felles produkt og tjenester for sine medlemmer, i tillegg til å tilby et nettverk. Etablering av Interpharus er initiert av oppretter, og andre medlemmer er tilsvarende stiftelser i Europa (Sverige, Finland, Estland, Litauen, Tyskland). Stiftelsen har hatt samarbeid med det private selskapet Elukaar Öu (Elukaar), også eid av oppretter. Elukaar har levert bl.a. reisetjenester til Stiftelsen.

2.3. Bakgrunn for tilsynssaken

Stiftelsestilsynet ble første gang kontaktet av Bufdir i desember 2015 med spørsmål om mulige kritikkverdige forhold i Stiftelsen Fyrlykta. Bufdir tok på nytt kontakt ett år senere, i desember 2016.

Initielt vurderte Stiftelsestilsynet det som riktig at forholdene ble håndtert ved den myndighet Bufdir har gjennom avtaleregulering/anskaffelseskontrakter, i tillegg til egen monitorering av Stiftelsen. Våren 2017 utviklet forholdene seg og det ble opprettet en tettere dialog mellom Stiftelsestilsynet og Bufdir. Gjennom stor offentlig oppmerksomhet, herunder flere mediasaker (VG), ble det igjen stilt spørsmål om ulovlige

lederlønninger og ulovlig uttak av profitt. Sammenholdt med den videre dialogen med Bufdir, endret saksgrunnlaget seg og Stiftelsestilsynets myndighetsområde ble ytterligere aktualisert.

Med bakgrunn i en risiko- og vesentlighetsvurdering åpnet Stiftelsestilsynet tilsynssak den 14. juni 2017. Det ble innhentet fakta- og dokumentasjonsgrunnlag for spørsmål om brudd på Stiftelseslovens regler.

2.4. Målet med tilsynet

Den overordnede målsettingen for Stiftelsestilsynets tilsynsvirksomhet er å sikre at forvaltningen av stiftelsene skjer i samsvar med stiftelsesloven og stiftelsens vedtekter, samt sikre trygghet for stiftelsesformen.

Målet for dette tilsynet har vært å kontrollere om Stiftelsen Fyrlyktas handlinger har vært i samsvar med stiftelsesloven, herunder om saksbehandling fra styrets side har vært forsvarlig og/eller om det faktisk har skjedd ulovlige utdelinger av stiftelsens kapital i forbindelse med ulike produkt- og tjenesteytelser.

I denne saken har tilsynet vært særlig rettet mot å kontrollere om det urettmessig er ført verdier ut av Stiftelsen og til nærståendeaktører. Saken har hatt stor oppmerksomhet fra media og samfunnet ellers, og Stiftelsen har vært underlagt kontroll av flere andre offentlige og private organer som Bufdir, revisor, Skatteetaten, KPMG Norge og Estland, Deloitte – og sist PwC. Disse aktørene har fremlagt rapporter med grunnlag i ulike oppdrag / mandat knyttet til lovmessighet, samsvar med ramme- og avtaleverk og retningslinjer, samt vurderinger av internkontroll, dokumentasjon og transparens.

Stiftelsestilsynet fører kontroll med grunnlag i stiftelsesloven og har i tilsynet hatt fokus på det saksgrunnlag og de problemstillinger som faller under vårt myndighetsområde. Målet har vært å ha en legal og forsvarlig avgrensning mot og samarbeid med andre organers lov- og myndighetsområde, slik at den konkrete helhetsvurderingen gir et riktig resultat i saken.

Det understrekes at stiftelsesloven ikke regulerer vilkår for om en stiftelse er «ideell», og Stiftelsestilsynet gjør heller ingen vurdering av dette kriteriet i sitt tilsyn. Aktuelle kriterium er her knyttet til anskaffelsesregelverket og må reguleres av anbydere, som f. eks. Bufdir, ved utlysning av avtaler. Stiftelseslovens krav til alle stiftelser, uavhengig av bransje, er at all drift skal være i samsvar med lovkrav, formål og egne vedtekter. Det sentrale er at stiftelsens midler skal anvendes til formålet og realisering av dette - og ikke til drift av organisasjonen i større grad enn nødvendig. Til dette kommer at stiftelser kan ha næringsvirksomhet som formål, jf. stiftelsesloven § 4.

Tema for tilsynet har etter dette oppsummert vært:

- Om godtgjørelse til ledelse ligger innenfor rammene av § 40
- Om stiftelsens formelle og reelle beslutningsstruktur/-prosesser er i samsvar med lov og vedtekter,
- Om stiftelsens transaksjoner og avtaler med nærstående/-selskaper er i samsvar med § 19

For hvert av punktene stilles spørsmål med:

- Om saksbehandlingen i stiftelsens organer, særskilt styre, har vært forsvarlige (prosessavvik)
- Om det har skjedd ulovlig utdeling av Stiftelsens kapital, særskilt gjennom transaksjoner med samarbeidspartene Interpharus og Elukaar (resultatavvik).

3. Metodisk gjennomføring

3.1. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynsmetodikken følger vedtatte retningslinjer for utførelse av tilsyn ved Stiftelsestilsynet.

I tilsynet har det blitt innhentet eget dokumentasjonsgrunnlag fra Stiftelsen. Der har i saken også blitt oversendt dokumentasjon utarbeidet av andre eksterne aktører som revisor BDO AS, Skatteetaten, rapporter av KPMG AS (heretter KPMG Norge) og KPMG Baltics OÜ (heretter KPMG Estland), økonomisk analyse av Deloitte AS (heretter Deloitte) og internprisingsanalyser av PwC (heretter PwC). Stiftelsestilsynet vurderer å kunne legge til grunn den informasjonen som fremgår i de rapportene som er mottatt. Det kommenteres at aktørene har hatt ulike oppdrag/mandat og metodebruk, og dette er hensyntatt ved vår bruk av opplysningene som del av saksgrunnlaget i tilsynet.

Det er gjennomført fysiske møter med styret i Stiftelsen, samt videomøter med Bufdir, revisor BDO AS, Deloitte og KPMG Norge og Estland. I tillegg er gjennomført fysisk møte med Interpharus og oppretter. I hovedsak har den løpende korrespondansen vært holdt med styreleder for stiftelsen, Hugo P. Matre

3.2. Sakens dokumentasjon

3.2.1. Opplysninger og dokumentasjon fra Stiftelsen

- Vedtekter for Stiftelsen Fyrlykta
- Hovedkorrespondanse mellom Stiftelsestilsynet og Stiftelsen Fyrlykta i tilsynssaken:
 - o Melding om tilsyn og innhenting av dokumentasjon av 14.06.17
 - o Brev innsending av etterspurt dokumentasjon av 20.07.17 m/bilag 1-38
 - o Innhenting av ytterligere dokumentasjon av 04.08.17
 - o Brev med tilleggsopplysninger av 03.10.17 m/bilag 1-58 og 05.10.17 m/to vedlegg
 - o Fysisk møte mellom Stiftelsestilsynet og stiftelsens styre av 18.10.18
 - o Dokumentasjon til Stiftelsestilsynet av 02.11.17 m/styreprotokoller
 - o Foreløpig tilsynsrapport av 22.01.2018
 - o Stiftelsens kommentarer til foreløpig tilsynsrapport m/ vedlegg av 04/05.03.18
 - o Videomøte mellom Stiftelsestilsynet og stiftelsens styre av 23.03.18

3.2.2. Økonomisk dokumentasjon fra registre og revisor

- Årsregnskap for årene 2012 - 2016
- Nummererte revisorbrev 1/2015 og 2/2016 fra BDO AS
- Uavhengig revisors beretning fra BDO AS datert 31.07.2017
- Kopi av notat/korrespondanse mellom BDO AS og Stiftelsen Fyrlykta av 30.06 og 31.07.17
- Opplysninger fra møte mellom Stiftelsestilsynet og BDO AS av 30.08.2017

3.2.3. Opplysninger og dokumentasjon fra andre aktører

- Bufdir bekymringsmelding av 03.12.2015 og epost av 20.12.2016
- Opplysninger fra møte mellom Stiftelsestilsynet og Bufdir. av 12.05.2017
- Deloitte rapport Økonomisk analyse av Stiftelsen Fyrlykta av 07.06.2017
- Opplysninger fra møte mellom Stiftelsestilsynet og Deloitte av 14.11.2017
- Kjennelse Oslo Byfogdembete av 02.11.2016.
- Rapport Skatt Øst av 28.09.2017.
- KPMG Baltics OÜ: Report of findings; audit of operations, Interpharus EEIG av 10.05.2017

- KPMG Baltics OÜ: Report of findings; audit of operations, OÜ Elukaar av 10.05.2017
- KPMG AS: Internal audit, Governance and internal control, Stiftelsen Fyrlykta av 09.05.2017
- Opplysninger fra møte mellom Stiftelsestilsynet og KPMG Norge og Estland av 15.11.2017
- Opplysninger fra møte mellom Stiftelsestilsynet og Interpharus og oppretter av 13.12.2017
- KPMG Baltics OÜ: Follow-up on audits of operations published om May 10, 2017 av 12.12.2017
- Brev fra parter om foreløpig tilsynsrapport av 18/19.02.2018
- PwC:Transfer pricing documentation for fiscal years 2014 – 2017 Interpharus EMHÜ march 2018
- PwC:Transfer pricing documentation for fiscal years 2014 – 2017 Elukaar ÖU march 2018

4. Lovgrunnlag:

4.1. De generelle kravene til styrets beslutning og forvaltning

Etter stiftelsesloven § 30 er styret stiftelsens øverste organ og forvaltningen av stiftelsen hører under styret. Styret skal sørge for at stiftelsens formål ivaretas, og at stiftelsens formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Stiftelsens kapital skal forvaltes på en forsvarlig måte, slik at det til enhver tid tas tilstrekkelig hensyn til sikkerheten og mulighetene for å oppnå en tilfredsstillende avkastning for å ivareta stiftelsens formål. Dette fremgår av stiftelsesloven § 18.

Utdeling av stiftelsens midler vedtas av styret jf. stiftelsesloven § 19. Utdelingene skal være i samsvar med stiftelsens formål. Regelens annet ledd har et forbud mot utdeling til oppretter, oppretters nærstående eller selskap der disse hver for seg eller til sammen har tilstrekkelig bestemmende innflytelse. Er det skjedd utdelinger fra stiftelsen i strid med kravene i loven skal mottakeren tilbakeføre det som er mottatt.

Stiftelsesloven § 40 stiller krav til at godtgjørelse til styremedlem, daglig leder eller annen ledende ansatt i en stiftelse skal stå i «rimelig forhold til det arbeid og ansvar som følger med vervet eller stillingen. Stiftelsestilsynet kan sette ned godtgjørelse som er urimelig høy. Godtgjørelse som er avtalt eller fastsatt i strid med første ledd er ugyldig. Er godtgjørelsen ytet, skal den tilbakeføres stiftelsen».

Stiftelsesloven gir stiftelsen adgang til å ha andre organ, jf. stiftelsesloven § 36. Bestemmelsen bokstav a) til h) gir rammer for hvilken myndighet slike andre organ kan ha. Annet organ kan ikke overta styrets myndighet som øverste organ, jf. § 30.

Stiftelseslovens § 37 gir regler om habilitet og sier at et styremedlem eller daglig leder ikke må delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har slik særlig betydning for ham selv eller for hans eller hennes nærstående at vedkommende må anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Dette gjelder også der styremedlem har stilling eller tillitsverv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller et foretak med økonomisk eller annen fremtredende særinteresse. Begrepet «nærstående» er nærmere definert i stiftelsesloven § 5.

Det følger av det ulovfestede lojalitetsprinsippet at styremedlemmer, andre tillitsvalgte og daglig leder mv. ikke må misbruke sin posisjon i stiftelsen eller foreta seg noe som er egnet til å gi medlemmet selv eller andre en urimelig fordel på stiftelsens bekostning, jf. NOU 2016: 21 på s. 100.

4.2. Særlig om ulovlige utdelinger

4.2.1. Om utdelingsbegrepet.

Regelen i § 19 innebærer at utdeling av stiftelsens midler skal vedtas av styret og være i tråd med stiftelsens formål. Utdelingsbegrepet omhandler ikke bare rene pengeutdelinger, men kan også omfatte transaksjoner mellom parter der det er et misforhold i de gjensidig bebyrdende ytelsene. Det nærmere innholdet i utdelingsbegrepet er i kommentarutgaven til stiftelsesloven og § 19 oppsummert slik:

«Med utdeling siktes det ikke bare til utdeling av midler med grunnlag i et formelt styrevedtak om dette. Utdelingsbegrepet omfatter i utgangspunktet enhver overføring av økonomiske goder til noen utenfor stiftelsen som ensidig belaster stiftelsen, herunder transaksjoner med grunnlag i en gjensidig bebyrdende avtale, men hvor det foreligger et visst misforhold mellom vederlaget og overføringen fra stiftelsen».

I utgangspunktet kan således enhver form for overføring av økonomiske goder til eller fra en stiftelse medføre utdeling. Dette uavhengig av hvilken form overføringen av godet har; rene pengeutdelinger, salg -og kjøp av tjenester, internttransaksjoner osv. Det er uttalt i juridisk teori (G. Knudsen og G. Woxholth, Stiftelsesloven med kommentarer 2004 s. 109) at «Om utdelingen «maskeres» i form av et gjensidighetsmoment, ved at oppretteren delvis betaler for ytelse, gjelder i utgangspunktet det samme, hvis han netto mottar en reell begunstigelse. Tilsvarende der stiftelsen betaler en overpris for ytelser fra oppretteren.»

Dette betyr at der overskudd blir tatt ut på andre måter, f.eks. via ekstraordinære transaksjoner i form av internprising, konsernbidrag, utvidelse av egenkapital, lønninger mm, kan det foreligge utdelinger. Også et overforbruk som ikke henger sammen med stiftelsens alminnelige målsetning vil kunne inneholde elementer av utdeling for eksempel utenfor formålet.

Utover en objektiv vurdering av ytelsenes verdi vil subjektive momenter som i hvilken grad de involverte parter er habile ha betydning. I en vurdering av eventuell tilbakebetaling vil tredjeparts «gode tro» være vesentlig. Dersom det ikke er grunnlag for tilbakebetaling eller stiftelsen på annen måte lider tap som følge av styrets forsettlige eller uaktsomme utdeling vil det kunne gi grunnlag for erstatningskrav mot styret.

4.2.2. Særlig om forbudet mot utdeling til oppretter og regulering av nærstående transaksjoner

Hovedregelen er et forbud mot utdeling til oppretter, jf. Stiftelsesloven § 19 annet ledd. Det kan ikke foretas utdelinger til oppretteren, til oppretterens ektefelle (herunder også samboer). Det kan heller ikke foretas utdelinger til selskap der oppretteren og/eller oppretterens ektefelle hver for seg eller til sammen har bestemmende innflytelse gjennom *enten* eierskap til flertallet av aksjer eller andeler i selskapet, *eller* rett til å velge eller avsette et flertall av styremedlemmene i selskapet.

Stiftelsesloven § 19 forbyr imidlertid ikke transaksjoner mellom stiftelsen og oppretter (eller likestilt), der det ikke er noen utdeling i form av misforhold mellom ytelsene. Stiftelser er dermed ikke avskåret fra å inngå avtaler med oppretter, daglig leder, styremedlemmer mv. om varer eller tjenester til stiftelsen som denne har bruk for i sin virksomhet. Men slike avtaler kan på bakgrunn av partens særlige posisjon i stiftelsen innebære en risiko for at det ikke er rimelig samsvar mellom stiftelsens og avtalemotpartens ytelser, og dermed utgjøre en trussel mot stiftelsens kapitalgrunnlag. Transaksjoner med nærstående

stiller dermed særskilte krav til styrets forsvarlighet og prosessbehandling. Det er viktig at slike avtaler bunner i habile styrebeslutninger, har tilstrekkelig grunnlag og prosesser som sikrer markedspris og armlengdes avstand, følges opp med internkontroll, dokumenteres og er transparente og etterprøvbare.

En alminnelig definisjon av *markedsmessig* er den pris og de øvrige vilkår som dannes mellom kjøper og selger i et åpent marked på et gitt tidspunkt. Det er her underforstått at kjøper og selger opptrer uavhengig av hverandre og i sin egen beste interesse. Definisjonen av armlengdes avstand i Internasjonal Revisjonsstandard (ISA 550) er:

"En transaksjon som gjennomføres på de samme vilkår som mellom en villig kjøper og en villig selger som ikke er nærstående og som opptrer uavhengig av hverandre og i sin egen beste interesse»

Tilfeller der en oppretter i praksis blir tildelt pengemidler eller, gjennom transaksjoner eller andre forhold blir ytet en nettogevinst, vil kunne innebære en ulovlig utdeling fra stiftelsen. Det gjelder også om slike transaksjoner skjer gjennom mellomledd. Med andre ord, vil det kunne innebære ulovlig utdeling både om tildelingen fra stiftelsen blir utført direkte til den fysiske personen eller mer indirekte via personens private selskap (nærståendeselskap), som det også kan tas ut utbytte fra.

Stiftelsesloven § 5 gir en konkret definisjon av begrepet nærstående. Etter Stiftelsestilsynets oppfatning er regelen ikke egnet til å fullt ut å fange opp alle aspekter ved mulig nærstående-problematikk. For eksempel tar bestemmelsen etter sin ordlyd ikke høyde for innflytelse gjennom mellomledd eller andre former for indirekte innflytelse. Den ulovfestede lojalitetsplikten vil etter vår vurdering kunne ramme forhold som ikke faller direkte inn i lovens ordlyd, men som likevel må anses omfattet av lovgrunnen bak stiftelseslovens regler til vern om stiftelsens kapital og selvstendighet. Dette vil igjen kunne få betydning for vurderingen av om styret har handlet forsvarlig.

5. Faktabeskrivelse

5.1. Om Stiftelsen

Den tyske stiftelsen Stiftung Leuchtfeuer etablerte en avdeling som et NUF i Norge i 2011. Aktiviteten ble gradvis flyttet over fra NUF'et til Stiftelsen Fyrlykta. De første fosterhjems plasseringer i regi av Stiftelsen ble foretatt i 2012, og første hele driftsår var 2013. Driften har i hovedsak vært basert på ramme- og enkeltkjøpsavtaler med Bufdir. Frem til medio 2013 var omfanget av plasseringer lite, men utviklet seg raskt i årene 2014 - 2016. For opplysninger om utvikling og drift av stiftelsen og dens tjenestegrunnlag viser vi til sakens dokumenter, og det som er opplyst for øvrig.

Stiftelsen har etter gjeldende vedtekter et styre og et «annet organ»; rådet. Oppretter Per Salström-Leyh er vedtektsfestet valgorgan for medlemmer til rådet, og rådet velger styrets medlemmer.

I tillegg har Stiftelsen hatt registrert to daglige ledere. Kjell Hauge og Morten Hauge ble først ansatt som henholdsvis faglig leder og daglig leder i Stiftung Leuchtfeuer med arbeidskontrakt av 05.07.2011. Begge ble daglige ledere i Stiftelsen Fyrlykta, formelt ved avtale av 01.07.2014. Jørgen Fredheim var konstituert leder en kort periode våren 2017. Kjell Hauge og Morten Hauge gikk da ut av sine arbeidsoppgaver for

Stiftelsen, frem til sluttpakker ble avtalt oktober 2017. Interimleder Morten Nesbakken var engasjert fra september 2017, og Nesbakken ble avløst av ny interimleder Irene Ivim fra november 2017.

Når det gjelder Stiftelsens ansatte startet det første personellet i 2012. I 2013 er det opplyst i gjennomsnitt 9 årsverk. 2014 og 2015 økte ansatte til hhv. 15 og 31 årsverk. I årsregnskap 2016 er opplyst at stiftelsen hadde 67,5 årsverk. Årsregnskap viser at stiftelsen har drevet med store overskudd for årene 2014 - 2016. Egenkapital for disse tre årene er henholdsvis ca. NOK 24 millioner, 44 millioner og 56 millioner. Store deler av driftsgrunnlaget til Stiftelsen ble redusert da Bufdir våren 2017 valgte å ikke fornye avtaler. Stiftelsen driftet likevel videre etter de foreliggende avtaler og dette er status også per dags dato.

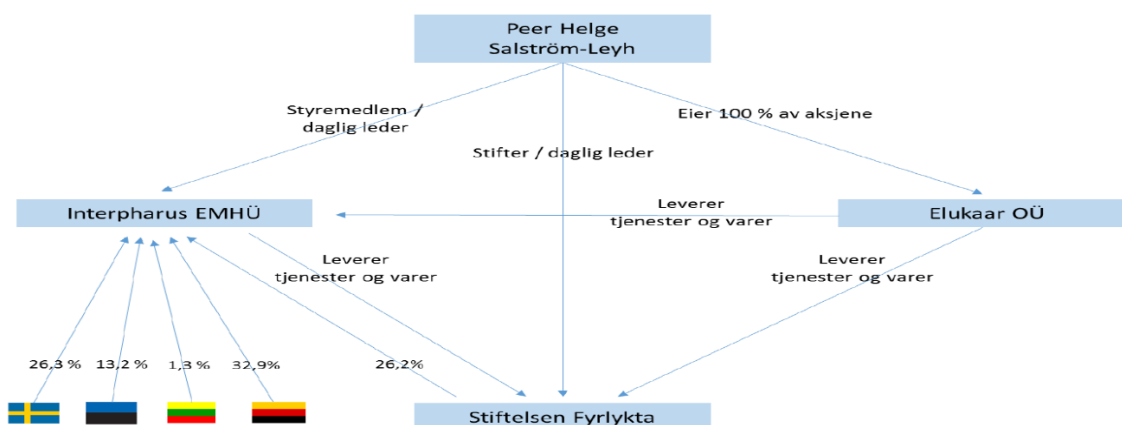
Stiftelsen har vært del av et europeisk samarbeid med flere andre organisasjoner; den europeiske økonomiske interessegrupperingen Interpharus, stiftelsene i Fyrlykta-familien (Sverige, Estland, Finland, Litauen, Tyskland), samt private virksomheter som opprettereide Elukaar og Tule torn Prosjekt.

Interpharus, der tilsvarende stiftelser i andre land er medlemmer, har vært finansiert av nøkkelfordelte medlemsavgifter (Membership Fee). Interpharus har hatt som oppdrag å levere fellestjenester til sine medlemmer, herunder Stiftelsen Fyrlykta, slik som IT-tjenester, økonomistyring mv - samt utvikle disse.

Etter det opplyste ble det fra Interpharus initiert et samarbeid med kjøp av tjenester fra Elukaar for å tilpasse seg nasjonale regler i Estland. Elukaar var et privat selskap etablert på tidlig 2000-tal og 100% eid av oppretter Peer Salström-Leyh.

Elukaar ble etter dette også en sentral samarbeidsaktør for Stiftelsen Fyrlykta. Fra Elukaar har Stiftelsen primært kjøpt reisetjenester, men også videoutstyr og blant annet et IT-utviklingsprosjekt. Elukaar benyttet seg jevnt over av påslag på innkjøp som ble viderefakturert, og påslagene har variert i størrelse.

Det overordnede organisasjonsnettverket for Stiftelsen Fyrlykta og sentrale samarbeidsaktører skissert per mai 2017 (figur fra Deloitte-rapport s. 20) var:

5.2. Om Stiftelsens oppretter

Peer Salström-Leyh (heretter P.S-L) er oppretter av Stiftelsen Fyrlykta og har hatt ulike roller som styreleder, styremedlem eller daglig leder i både interessegrupperingen Interpharus, Stiftelsen Fyrlykta og flere av de tilknyttede stiftelsene i Europa. Rollene er dokumentert i saksgrunnlaget.

I Stiftelsen Fyrlykta var P.S-L styremedlem inntil våren 2017. Han har ikke mottatt styrehonorar, men var lønnet i Interpharus. I tillegg valgte P.S-L medlemmer for rådet til Stiftelsen. Frem til våren 2017 hadde Stiftelsens styre og råd fellesmøter, der både styresaker og andre saker ble behandlet i samme fora. P.S-L har fra august 2017 trukket seg fra alle formelle posisjoner i de ulike stiftelsene i Fyrlykta-familien, inkludert vervet som styremedlem i Stiftelsen Fyrlykta.

Peer Salström-Leyh eier 100% av det private selskapet Elukaar, som både Interpharus og Stiftelsen har kjøpt fellestjenester, herunder reisetjenester, fra. Oppretter har vært daglig leder i organisasjonen Interpharus, som Stiftelsen Fyrlykta har vært medlemsorganisasjon i, frem til 2017. P.S-L har videre hatt eierandel i selskapet Tuleorn Prosjekt (heretter Tuleorn), som både Interpharus, Elukaar og oppretter selv har leigd (kontor)lokaler av. Oppretter har da sittet både som styremedlem i Stiftelsen, eier av Elukaar og daglig leder i Interpharus i perioder samarbeidet mellom aktuelle aktører har pågått.

Stiftelsen Fyrlykta har per dags dato sagt opp sitt medlemskap i Interpharus, og avsluttet sitt samarbeid med Elukaar. Elukaar's midler og aktiviteter er fra høsten 2017 overdratt til en ny stiftelse; Lumtoro.

P.S-L har fremdeles en formell rolle og myndighetsposisjon for Stiftelsen Fyrlykta, og mulig reell posisjon ift. andre samarbeidsaktører som Interpharus og Stiftung Leuchtfeuer NUF, «forgjengeren» til Stiftelsen Fyrlykta. Han er fremdeles vedtektsfestet valgorgan for rådsmedlemmer i Stiftelsen Fyrlykta og det er rådet som velger styrets medlemmer, jf. vedtektene § 5. Per dags dato sitter ennå hans kone Meeli Salström og fetter Ole Bendiksen som rådsmedlemmer. Disser jobber også opp mot søsterstiftelser.

Det er av det tidligere styret (inkl. oppretter) søkt om å endre stiftelsens vedtekter slik at rådet fjernes. Det er i stedet foreslått at oppretter direkte velger styremedlemmer for Stiftelsen. Søknaden ligger i bero i påvente av avslutning av tilsynssaken.

5.3. Om beslutningsprosesser – styret

Stiftelsens styre skal være stiftelsens både formelle og reelle øverste organ, jf. Stiftelsesloven § 30. Stiftelsen har vedtekter med bestemmelser om styret i §§ 2, 3 og 4, der styremedlemmene er valgt av rådet. Styret har ikke mottatt honorar. Stiftelsens styre har i praksis i bestått av tre styremedlemmer de årene tilsynet omfatter. Frem til august 2017 var følgende registrert som styremedlemmer i Brønnøysund:

- Kjell Hauge
- Morten Hauge
- Peer Salström-Leyh

Styremedlemmene gikk ut av sine roller f.o.m. sommeren 2017 og nytt styre ble valgt 21. august 2017. Nåværende styre ble registrert 14. oktober 2017:

- Hugo P. Matre (advokat i Schjødt, tidligere juridisk rådgiver for stiftelsen)
- Mona Kielland
- Heine Aardalen

Stiftelsen har, som nevnt, også et vedtektsfestet råd, med myndighet beskrevet i vedtektene § 5 og 6. Oppretter har ved myndighet i vedtektene i praksis fattet beslutning om valg av rådsmedlemmer, herunder valget av sin kone Meeli Salström den 25. september 2015. Han fastsetter årlige rådshonorar. Medlemmer av rådet for tilsynsperioden har i hovedsak vært:

- Ole Bendiksen (oppretters fetter)

- Kaarel Tammar
- Angelika Pahlke
- Meeli Salström (oppretters kone)
Kjell Hauge, fra sommeren 2017

Organstrukturene for de styrende organer i Stiftelsen Fyrlykta har vært basert på en modell omtalt som «Two-tier management structure», og som etter det opplyste er mer vanlig i Tyskland i «publicly traded companies». Strukturen er beskrevet som to former for styreorgan– «The Board of Management», som er ansvarlig for strategi, politikk og resultat, og «The Supervisory Board» som overvåker det første organet.

Slik det er redegjort for har styremøtene fram til våren 2017 stort sett blitt holdt som fellesmøter med rådet, der både styremedlemmer og rådsmedlemmer har deltatt i samtidig behandling og beslutning av Stiftelsens saker. Protokoller for årene 2014 - 2016 viser at styret sammen med rådet i snitt har hatt møter 4-5 ganger i året ulike steder Europa. Protokollene har generelt i liten grad dokumentert innhold og vedtak for styrets beslutninger, og heller ikke tydelig som styreavgjørelser. Et fåtall av protokollene er signert av styremedlemmene, særlig i de tidligere år, men flere er signert av rådsmedlemmene. Stiftelsen opplyser også selv at det ikke har foreligget et tilstrekkelig skille mellom styret og rådets rolle og myndighet i tilsynsperioden, og at stiftelsen ikke har vært ryddige nok her. Dette er fra våren 2017 blitt rettet opp med nye strukturer for avholdelse av og dokumentasjon fra styremøte. Stiftelsen mener at mangelen primært har vært av formell art med liten betydning for det materielle innholdet, og at det i praksis har vært det rette organet v/styret som løpende har tatt de vesentlige beslutningene for stiftelsen.

Når det gjelder særlig inngåelse av tjenesteavtaler gir saksdokumentasjonen lite opplysninger om beslutning for og innhold av styrets prosesser opp mot samarbeidsparter. I stor grad mangler også umiddelbar dokumentasjon som f.eks. skriftlige avtaler med beskrivelse av leveranse og vilkår. Disse prosessene er i hovedsak redegjort for ved skriftlig og muntlig redegjørelse i forbindelse med tilsynssaken.

5.4. Om godtgjørelse til ledelse

Stiftelsen Fyrlykta hadde f.o.m. 2014 to ansatte daglige ledere, Morten Hauge (MH) og Kjell Hauge (KH). Skriftlige avtaler fra 1. juli 2014 angir fastlønn for MH til å være 2,1 millioner og KH til 2 mill. Fra mars 2017 ble fastlønn redusert til ca. kr 1,3 millioner per leder. Både MH og KH gikk våren 2017 ut av sine stillinger som daglige ledere og inngikk 26. oktober 2017 avtaler om sluttpakke med etterlønn for tre måneder. I tillegg til grunnlønn hadde både MH og KH utbetalte bonuser med kr 2 500 x 12 måneder for 2014, som ble gitt til samtlige med ansettelsesforhold. Arbeidsavtalene fra 2014 beskriver også andre goder som disponering av firmabil, utvidet sykkelønn og livs- og uføreforsikring mv.

Faktiske lønnsutbetalinger for tilsynsårene har, etter det opplyste fra Stiftelsen, vært slik:

År	Morgen Hauge		Kjell Hauge		Peer S-Leyh	
	Lønn	Annet	Lønn	Annet	Lønn	Annet
2017 – ca. aug	1 250 000		1 200 000			
2016 Fyrlykta	2 129 108	139 166	2 027 722	110 685		
2015 Fyrlykta	2 073 000	140 532	1 953 333	113 594		

2014 Fyrlykta + NUF	1 664 935	464 960	1 558 264	118 683		
2013 NUF	1 404 002	133 140	1 275 999	113 568	638 331	
2012 NUF	881 367	132 882	800 004	113 490		

Stiftelsestilsynet har utført konkrete sammenligninger med andre tilsvarende organisasjoner for vurdering av lederlønnene i forbindelse med saken. Deloitte har gjort tilsvarende undersøkelser. Oppsummert fremgår det av disse sammenligningene at snittlønninger for tilsvarende organisasjoner/stiftelser ligger langt lavere enn Stiftelsens lønninger for de to daglige lederne. Det gjelder både for ledelse totalt og for hver enkelt leder.

Når det gjelder innholdet i arbeidet til de daglige ledere angir de skriftlige arbeidsavtalene fra 2014 i liten grad føringer og rammer. Tidligere styreinstruks inneholder noen opplysninger. I redegjørelser fra stiftelsens styre fremgår det oppsummert at «*I praksis utførte ledelsen alt arbeid som var nødvendig. Ettersom fyrlykta opplevde sterk vekst i årene 2014-2016, ble arbeidet stadig mer omfattende*».

At lederne mottok høye lønninger er av Stiftelsen begrunnet med et stort omfang av og bredde i arbeidsoppgaver. Ledernes oppdrag var å bygge opp Stiftelsen i Norge og utvikle det faglige og organisatoriske samarbeidet og nettverket med de europeiske aktørene. Etter hvert fikk Stiftelsen stadig økt drift med flere ansatte og avdelinger ulike steder i Norge, samt ble en sentral aktør for de andre søsterstiftelsene i Europa. Hele veien var det mye reisevirksomhet for M.H. og K.H. Etter det opplyste ble de to lederne ansatt på bakgrunn av den særskilte kompetanse og erfaring de hadde innenfor aktuelle fagbransje og stiftelsens kjennskap til dette. Lønnen ble satt etter den standard som daværende representanter for Stiftelsen på bakgrunn av sine bransjeerfaringer oppfattet som riktig. Omfanget og innholdet av det arbeid som de to daglige ledere utførte aktuelle år er blitt utførlig opplyst i partenes svarbrev til Stiftelsestilsynets foreløpige tilsynsrapport av 2018.

Stiftelsen fikk medio 2017 utført noe evaluering av arbeidsutførelse og lønn for lederne. I notat av 30. juni ble det gjort en vurdering av nivået på lederlønnene, som i forkant var satt ned. Videre ble det vurdert at noe av arbeidet reelt sett var utført for flere av de andre stiftelsene i Europa, og ikke Fyrlykta. Det ble gjort et estimat av hvilket beløp som representerte denne delen av arbeidet, og som eventuelt kunne gi grunnlag for interne refusjoner slik at Stiftelsen ikke fikk belastningen med disse utgiftene. Aktuelle krav er hverken distribuert til aktuelle søsterstiftelser, eller faktisk betalt tilbake. Heller ikke estimert tilbakebetalingskrav mot de to tidligere lederne er forfulgt av tidligere eller nåværende styre.

Når det gjelder stiftelsens styremedlemmer, har de ikke mottatt styrehonorar. Imidlertid har rådsmedlemmene mottatt årlige honorar, fastsatt av oppretter. Honorarene har vært på rundt NOK 100.000/12 000 EUR per medlem for årene 2015 og 2016, satt ned til NOK 50.000 per medlem for 2017. Til sammen bruker stiftelsen da mellom NOK 250 000 - 400 000 årlig i rådshonorar.

Ut i fra en risiko- og vesentlighetsvurdering har vi ikke gått nærmere inn på vurderinger av nivået på rådshonorarene. Stiftelsestilsynet vil likevel påpeke på generelt nivå at også honorar til rådsmedlemmer må være markedsmessige. Styret har i møte forklart at rådet blant annet bistår med faglig rådgivning. Dette innebærer at honorar som utgjør godtgjørelse for slik rådgivning må være på markedsbetingelser og kunne dokumenteres på lik linje som andre innkjøp.

5.5. Transaksjoner og avtaler med nærstående/-selskaper

5.5.1. Transaksjonsparter generelt

Stiftelsen Fyrlykta har hatt flere samarbeidsparter for kjøp av produkt og tjenester, herunder nærstående parter. To sentrale nærståendeaktører har vært Elukaar og Interpharus. I tillegg har både Interpharus, Elukaar og oppretter selv leid (kontor)lokaler av Tuleorn Prosjekt, som oppretter også eier.

For transaksjonene blir det et spørsmål om disse er i samsvar med loven, eller om det foreligger ulovlige utdelinger utenfor formålet eller til oppretter. Det at oppretter både er styremedlem og har eierinteresser i selskap som leverer tjenester til stiftelsen gir en høy risikoprofil. Det stilles da særskilte krav i forhold til å faktisk sikre prosesser for og dokumentere ivaretagelse av stiftelsens interesser, kapital og formål.

Ut i fra sakens risikobetraktninger har tilsynet primært vært avgrenset til tre hovedrelasjoner:

- Transaksjoner og avtaler mellom Stiftelsen Fyrlykta - Elukaar
- Transaksjoner og avtaler mellom Stiftelsen Fyrlykta - Interpharus
- Transaksjoner og avtaler mellom Interpharus – Elukaar, og med andre (Tuleorn mv). Sistnevnte er indirekte forhold i relasjon til tilsynsobjektet, som er Stiftelsen.

Stiftelsen Fyrlykta har også tildelt midler til andre stiftelser i Fyrlykta-familien i Europa, noe i form av lån. Stiftelsestilsynet har med grunnlag i en risiko- og vesentlighetsvurdering heller ikke gått inn med nærmere kontroll av de pengebeløp gitt som donasjoner og lån til søsterstiftelser. Søsterstiftelsene driver primært innenfor samme formål. Det legges også vekt på at lån og donasjoner er bekreftet av revisor i revisjonsberetningen, dog med manglende internkontroll for tilbakerapportering av bruk av pengene.

5.5.2. Transaksjoner mellom Stiftelsen Fyrlykta og Elukaar

Det er ikke inngått eller fremlagt noen skriftlig tjenesteavtale mellom Elukaar og Stiftelsen Fyrlykta som spesifiserer hvilke tjenester og produkter som skulle leveres og hvilke vilkår som gjaldt mellom partene. Det var organisasjonen Interpharus som først etablerte samarbeidet med Elukaar på overordnet nivå. Interpharus hadde i oppdrag fra sine medlemmer å utvikle fellestjenester på mest mulig gunstige vilkår. Valget av Elukaar som samarbeidspart er forklart med at en slik struktur var en tilpasning til nasjonalt lovverk for merverdiavgift. Systemet fungerte slik at Interpharus leverte de generelle tjenestene som medlemmene hadde lik tilgang på. Der det var særleveranser til den enkelte medlemsstiftelse, herunder også Stiftelsen Fyrlykta, ble disse levert og fakturert direkte fra Elukaar.

Omfanget av kjøp mellom Stiftelsen Fyrlykta og Elukaar er skissert i ulike grunnlag, og tallene samsvarer ikke helt. KPMG Estland har revidert Elukaar og Interpharus (totalt tre rapporter), mens KPMG Norge har revidert Stiftelsen Fyrlykta (en rapport). I tillegg foreligger for stiftelsen Deloitte sin økonomiske analyse, årsregnskaper for aktuelle år, samt PwC sine internpriseringsanalyser for Elukaar og Interpharus.

Total fakturert fra Elukaar til Stiftelsen Fyrlykta er ifølge tilsynsdokumentasjonen mottatt fra stiftelsen:

- NOK 5 112 080 for 2014,
- NOK 2 552 449 for 2015 og
- NOK 2 700 660 for 2016,
- til sammen NOK 10 365 189 for disse tre årene.

Tallene i Deloitte sin økonomiske analyse avviker noe. De beskriver kjøp fra Elukaar på NOK 3 975 000 samlet for årene 2015 og 2016. KPMG Norge sin rapport angir nettobetaling for 2015 og 2016 fra

Stiftelsen Fyrlykta til Elukaar med NOK 2 470 596 og NOK 2 134 239, herunder NOK 867 181 til IT, NOK 2 647 673 til reisetjenester mv. Differansene er ikke av betydning for Stiftelsestilsynets vurderinger.

Fra Elukaar har Stiftelsen Fyrlykta i hovedsak bestilt reisetjenester og noen andre tjenester som videokonferanseutstyr og IT-utviklingstjenester. Det er fremlagt noe dokumentasjon fra Stiftelsen på at aktuelle leveranser er gjennomført og betalt for, men saksdokumentasjonen er mangelfull. Blant annet mangler detaljerte spesifikasjoner av leverte varer og tjenester. Mangler knyttet til system for dokumentasjon og utfordringer med transparens fremgår også av de rapporter som er utarbeidet av andre aktører i saken. I KPMG-rapportene blir det påpekt mangler knyttet både til systemene for fakturering og utilstrekkelige avtalegrunnlag. Manglene har gjort det vanskelig å sammenholde og etterprøve opplysningene om forholdene.

Oppsummert viser rapportene at de vesentligste avvikene for stiftelsen er mangler i internkontrollen, både i form av manglende skriftlig avtalegrunnlag og kontrolldokumentasjon. Videre foreligger noen få enkeltavvik for kjøp, både sett i sammenheng med kravene til markedspris og til sammenheng med formål, se punkt 5.5.4. For eksempel er det ved stikkprøver avdekket at noen tjenestepåslag fra Elukaar er på over 20 %, jf. KPMG Estlands rapport. Senere analyser utarbeidet av PwC viser at Stiftelsens internprisingssystem er i samsvar med OECDs retningslinjer.

Når det gjelder Elukaar er det opplyst at selskapet har eksistert fra tidlig 2000-tal og har levert tjenester også til andre parter. Stiftelsen har nå avsluttet sitt samarbeid med Elukaar, som har overdratt aktuell aktivitet og midler (kapital og eiendeler) til Lumtoro, en estisk stiftelse opprettet av Interpharus. Lumtoro ble etablert høsten 2017 og er ment å levere tilsvarende tjenester til Interpharus som Elukaar gjorde, i hovedsak IT-tjenester (felles nettportal, «help desk», fagsystem mv), reisetjenester og handelsvarer.

5.5.3. Transaksjoner mellom Stiftelsen Fyrlykta og Interpharus

Interpharus er Fyrlykta-stiftelsene sin felles nettverksorganisasjon, organisert som en Economic Interest Group (EEIG). Det foreligger en avtale som beskriver vilkår for medlemsavgift («Membership Fee»), samt en policybeskrivelse («Memorandum of Assosiation») som på overordnet nivå sier noe om hvilke tjenester Interpharus skal levere til og utvikle for sine medlemmer. Det foreligger ikke en spesifikk avtale mellom Stiftelsen og Interpharus med nærmere beskrivelse av de konkrete tjenesteleveransene. I følge foreliggende dokumentasjon var det ment at Interpharus skulle levere fellestjenester som økonomistyring, IT-tjenester, noe advokattjenester, markedsføringstjenester, koordinere produktutvikling mv.

Stiftelsen Fyrlykta betalte medlemsavgift til Interpharus i 2015 med NOK 3 554 662 og i 2016 med NOK 4 842 681, se appendix 4 i KPMG Norges rapport. Etter det opplyste skal dette ha utgjort en årlig andel på henholdsvis ca. 26 % og ca. 60 % av totale medlemsavgifter betalt til Interpharus. Medlemsavgiften var omsetningsbasert, noe som medførte at Stiftelsen Fyrlykta betalte en større andel enn de andre søsterstiftelsene. Medlemsavgiften ble redusert, besluttet av General Assembly den 29.05.2017. Etter det opplyste har Interpharus nå nedskalert budsjett, tjenesteleveranse og antall ansatte. Stiftelsen Fyrlykta har per dags dato sagt opp sitt medlemskap i Interpharus, men fortsetter samarbeidet da gjeldende avtale har 3 års oppsigelsesfrist.

Det er redegjort for tjenester som faktisk er levert fra Interpharus til Stiftelsen, og de er delvis dokumenterte. Styret i stiftelsen og Interpharus har opplyst at nettverksorganisasjonen, som ble startet i 2013, var ment å gi lik tilgang til tjenester i medlemsavgiften, men at stiftelsene stod fritt til den faktiske

benyttelsen av disse. Dermed varierte bruken noe for de ulike medlemmene innenfor de generelle tilgangene. Særbestillinger ble som nevnt fakturert via Elukaar. Interpharus hadde utfordringer med å utvikle systemene raskt nok for stiftelsenes behov, og tilbudene kom senere på plass enn ønsket. Aktuelle tjenester var på forhånd forutsatt fra medlemsstiftelsene alt ved betaling av medlemsavgiftene. Det er stilt spørsmål ved om Stiftelsen betalte uforholdsmessig mye for disse fellestjenestene, da stiftelsen betalte en høyere andel. I tilbakemeldinger er fremhevet at en viktig del av medlemskapet også var å få tilgang til det felles nettverket med kompetanse og kontakter i søsterstiftelser som arbeidet med samme formål, og at medlemsavgiften var ment å dekke også dette. PwC's internprisingsanalyser konkluderer med samsvar med armlengdepriser i forholdet til Interpharus.

5.5.4. Transaksjoner mellom Interpharus og Elukaar – indirekte forhold

KPMG Estland har i mai 2017 utarbeidet to revisjonsvurderinger, en for Elukaar og en for Interpharus, på oppdrag fra disse. I tillegg har KPMG i desember 2017 utarbeidet en tredje oppfølgingsrapport, som omfatter forholdet både til Elukaar og Interpharus.

Når det gjelder tjenestesamarbeidet har noen av ytelsene, slik som noen reisetjenester og IT-tjenester, blitt bestilt via Interpharus, men levert av Elukaar og ikke Interpharus. Manglende dokumentasjon og transparens, samt organiseringen med flere felles samarbeidsaktører for stiftelsen og søsterstiftelser, gir en tydelig risiko for omgåelse av regelverk. Tilsynet har derfor også måtte se på transaksjoner mellom andre aktører og indirekte forhold til særskilt Interpharus og Elukaar. Funn i alle KPMG-rapportene har med denne bakgrunn og formål hatt direkte relevans for vurderingen av forholdene i Stiftelsen Fyrlykta.

KPMG Estland har ved sin metode, i tillegg til internkontroll, også sett på enkeltransaksjoner. I denne sammenheng har KPMG, for Elukaar og Intepharus, vurdert om de enkelte transaksjonene er:

- 1) i samsvar med formålet/aktiviteten, der en gruppe er karakterisert som utenfor formål («not connected»/»rather not connected») og/eller
- 2) utført til markedspris, der en kategori er over markedspris («above market conditions») eller,
- 3) mulig å vurdere, der en gruppe er klassifisert som «not possible to assess». Et av grunnlagene for en slik plassering, slik Stiftelsestilsynet vurderer metoden, er vesentlige mangler i dokumentasjonsgrunnlaget og/eller –systemet av en slik karakter at grunnlaget har vært for ufullstendig til å kunne revidere på.

KPMG Estland har funnet at noen enkelttilfeller av transaksjoner med varer og ytelser ikke har vært i samsvar med kravene; de har enten falt utenfor formål eller vært over markedspris. Selv om funnene er få, er de relevante for vurderingen av om transaksjoner til Stiftelsen utgjør ulovlig utdeling utenfor formål/til oppretter og/eller uforsvarlig forvaltning av kapital fra styrets side. Den løpende internprisingen mellom Elukaar, Interpharus og Stiftelsen Fyrlykta er testet av PwC til å falle innenfor OECD sine skattestandarder nedfelt i retningslinjer, jf. foreliggende internprisingsanalyser fra 2018.

6. Stiftelsestilsynets vurderinger

6.1. Generelle betraktninger

Som stiftelsens øverste organ er styret ansvarlig for at stiftelsens kapital forvaltes på en forsvarlig måte og at formålet med stiftelsen blir realisert. Stiftelsestilsynet skal føre en legalitetskontroll. Det betyr at

Stiftelsestilsynet ikke skal prøve hensiktsmessigheten i styrets vurderinger, men føre tilsyn og kontroll med at styrets forvaltning av stiftelsen skjer i samsvar med stiftelsesloven og stiftelsens vedtekter.

Det må i vurderingene tas hensyn til den ulovfestede lojalitetsplikten om å ikke misbruke sin posisjon eller foreta seg noe som er egnet til å gi styremedlemmet selv eller andre en urimelig fordel på stiftelsens bekostning. Her vil det også måtte ses hen til om organisasjonsstrukturer og prosesser innebærer en reell omgåelse av regelverk, der forholdet er ment regulert via formelle regler, men ikke blir rammet.

Stiftelsestilsynet har som nevnt ikke gjort vurderinger av om Stiftelsen Fyrlykta er «ideell», eller på annen måte gått inn i vurderinger av relevans for anskaffelseslovverk eller skattelovverk. Vi er kjent med at Stiftelsen, som er registrert som næringsdrivende stiftelse, er vurdert av de andre instanser til å ikke oppfylle kriteriene til «ideell» stiftelse i et konkret tilbud og å «ha erverv som formål», og derved ha skattepliktig virksomhet. Disse problemstillingene er ikke regulert av stiftelsesloven og faller utenfor Stiftelsestilsynets myndighetsområde. Definisjonen av næringsdrivende er oppstilt i stiftelsesloven § 4.

6.2. Vurdering av beslutningsprosesser - styret

6.2.1. Vurdering av styret som øverste organ

Styret er stiftelsens øverste organ. Styret skal beslutte utdelinger og har ansvar for å utøve forsvarlig forvaltning, jf. stiftelsesloven §§ 18 og 30. Rådet er etter stiftelsesloven å regne som «annet organ» med de rammer og avgrensinger for myndighet som er opplistet i stiftelsesloven § 36.

De formelle strukturene for Stiftelsens organer og styre-/rådsmedlemmer vurderes å hele veien ha vært i samsvar med lov og vedtekter. Stiftelser skal ha styre, og kan også ha et råd. Løsningen med at oppretter sitter i styret er også legal, selv om vedkommende er nærstående til andre aktører i Fyrlykta-familien og eier av samarbeidende selskap. En slik struktur gir likevel større risiko for habilitets- og lojalitetsutfordringer, og må forebygges ved at nødvendige tiltak settes inn i organisasjonens systematiske drifts- og internkontroll.

Det er i saken ikke tilstrekkelig dokumentert at det er Stiftelsens styre som reelt sett har fattet beslutninger som øverste organ for alle relevante saker i tilsynsperioden. Stiftelsen har i perioden 2014 –våren 2017 ikke skilt tydelig mellom funksjonene og ansvaret til de to ulike organene Styret og rådet. Både for saksbehandling og beslutninger gir verken redegjørelser, protokoller fra fellesmøte eller annen dokumentasjon sikkerhet for at det er stiftelsens styre som i praksis har fungert som øverste organ for stiftelsen. Den valgte strukturen med «two-tier» management har vært førende for at det faktisk er stiftelsens råd som i noen tilfeller har tatt beslutninger som faller innenfor styrets myndighet å utøve. Vi viser her til hele saksgrunnlaget. Gjennomføringen av styremøtene og protokollføring generelt har heller ikke vært tilstrekkelig i samsvar med selve saksbehandlingsreglene i stiftelsesloven §§ 31-33. Særskilte beslutninger om inngåelse av tjensteavtaler med Elukaar og andre større kjøp av tjenester foreligger manglende dokumentasjon for, og disse spørsmålene er i liten grad behandlet i protokollene fra styre-/rådsmøter.

Generelt foreligger kvalifisert usikkerhet om hvilken reell rolle og påvirkning rådsmedlemmer, og ikke minst oppretter, har spilt i viktige beslutninger for stiftelsen. Oppretter og rådsmedlemmene har flere sentrale posisjoner i samarbeidsnettverket v/søsterstiftelser, Interpharus og Elukaar. Slike åpenbare særskilte interesser utgjør en så klar og tydelig risiko for ulovligheter og mistillit at det tidligere styret i

stiftelsen burde gjort mer aktive grep for å sikre egne beslutninger, ryddige transparente prosesser og god dokumentasjon. Dette gjelder særlig for styrets prosesser og beslutninger om bruk av tjenesteytere, herunder Elukaar, se neste punkt 6.2.2.

På denne bakgrunn er det Stiftelsestilsynets vurdering at Stiftelsen Fyrlykta for tidligere forhold ikke hadde tilfredsstillende struktur for beslutningsprosesser utført av styret som øverste organ og heller ikke har tilstrekkelig dokumentert at styret var reelle øverste organ i alle saker, jf. stiftelsesloven § 30. Styrets løpende styrearbeid og dokumentasjon for dette har ikke tilfredsstilt kravene i stiftelsesloven §§ 31-33 jf. § 30. Mangler i styrings- og beslutningsprosessene kan ha medført risiko for at andre interesser og aktører kan ha påvirket stiftelsens myndighet og bruk av penger i større grad enn stiftelseslovverket gir ramme for.

Stiftelsen har utført forbedringstiltak i styringsstrukturene, et arbeid som allerede var startet opp ved åpning av tilsynssaken. Stiftelsen har blant annet omstrukturert styremøter og fått på plass IT-verktøy med oppdelte brukergrensesnitt og faste maler for styreprotokoller mv. Stiftelsens nåværende styre har redegjort for arbeidet med kvalitetssikring og internkontroll av organisasjonsstrukturen som er utført for å sikre at stiftelsen opererer i samsvar med gjeldende lovverk. I tillegg har oppretter formelt gått ut av sitt verv som styremedlem i Stiftelsen Fyrlykta samt de andre verv som styremedlem, daglig leder mv. i de andre organisasjonene i Fyrlykta-familien (Interpharus og søsterstiftelser i andre Europeiske land). Styret opplyser at Stiftelsen har sagt opp sitt medlemskap i Interpharus, samt avsluttet samarbeidet med Elukaar.

Per dags dato foreligger dermed et synlig skille mellom styre og råd, samt egne møterammer for bruk av myndighet og beslutninger for Stiftelsens styre. Stiftelsens organisering er formelt sett i samsvar med Stiftelseslovens regler. Men Stiftelsestilsynet mener det fremdeles foreligger en risiko for en type reell påvirkning fra de to aktørene oppretter og stiftelsens råd på samme måte som tidligere, og som ikke har vært i samsvar med lovkriteriene. Omsøkte endring av vedtekter som foreslår en fjerning av rådet, og der oppretter blir direkte valgorgan for stiftelsens styremedlemmer, eliminerer ikke helt denne iboende risikoen. Søknaden er stilt i bero i påvente av tilsynssaken. I prosessen innhentes faglige råd i forhold til hvordan stiftelsens bør organiseres for i praksis å sikre samsvar med de ulike krav i stiftelsesloven.

6.2.2. Vurdering av forsvarlig forvaltning

En forsvarlig kapitalforvaltning krever ikke bare generelt styring av økonomi og fastsettelse av avtalegrunnlag, men også at kapitalforvaltningen er gjenstand for betryggende tilsyn- og kontroll. Styrets ansvar for forsvarlig forvaltning er nedfelt i stiftelsesloven § 30 tredje ledd:

«Styret skal sørge for at stiftelsens formål ivaretas, og at utdelinger foretas i samsvar med vedtektene. Styret skal påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll».

Styret må følgelig påse at stiftelsen har tilstrekkelig internkontroll knyttet til stiftelsens verdier, slik at det gjennomføres tilstrekkelig risikovurderinger, løpende oppfølging og rapportering. Der stiftelsen har daglig leder, vil styret etter § 30 tredje ledd jf. § 35 ha et særlig tilsynsansvar for at daglig leder oppfyller sine forpliktelser. Daglig leders oppgaver fritar ikke styret for ansvar. For Stiftelsen Fyrlykta har daglig ledelse og styret for perioden 2014 – våren 2017 vært tilnærmet samme personmasse.

Det fremgår av den samlede dokumentasjonen i saken at Stiftelsen har hatt på plass noen organisatoriske systemer som f.eks. personalhåndbøker og delvis internkontrollrutiner. Men når det gjelder økonomisk styring og kontroll, særskilt ved kjøp av tjenesteytelser, vurderer Stiftelsestilsynet at styrets kapitalforvaltning ikke har vært tilstrekkelig i samsvar med Stiftelseslovens regler.

Stiftelsen ved styre har ikke hatt et tilstrekkelig plansystem ved kjøp og tilsvarende prosesser som har sikret at det har blitt inngått nødvendige avtalegrunnlag, sikret habilitet og vilkår på armlengdes avstand, herunder markedspris. Mangel på skriftlige og spesifiserte avtaler med de ulike tjenesteleverandører har gjort det vanskelig for Stiftelsen å følge opp avtalte innhold av og utgifter for aktuelle tjenesteleveranser. Saker om transaksjoner til nærstående er generelt ikke behandlet som styresaker, unntatt omtalte medlemsavgift og lån til søsterstiftelsene, og ergo foreligger også lite omtale om vurdering av habilitet for slike tjenester. Stiftelsens styre har da hatt delvis manglende rettslige og praktiske grunnlag for styring av og kontroll med stiftelsens kapital. Mangler i grunnlagsdokumentasjonen påpekes også i flere av de revisjonene som er utført av uavhengige parter.

Stiftelsen har heller ikke hatt fullt ut egnede tiltak eller kontroll som gir løpende oversikt eller har fanget opp uønskede variabler, og dermed ikke hatt tilstrekkelig tilsyn. Mer generelt fremgår oppsummert fra KPMG sine rapporter at det delvis ikke har vært mulig å vurdere transaksjonenes samsvar med lovverk og andre rammeverk på grunn av manglende eller ufullstendig dokumentasjon. Eksempel pekt på i revisjoner er at systemet for fakturering (inkl. viderefakturering) mellom Stiftelsen og Elukaar ikke gir tilstrekkelig dokumentasjon av bestilling, leveranse og betaling og sammenhengene mellom disse. Stiftelsen Fyrlykta har heller ikke hatt enkelte internkontrollrutiner på plass, som rutine for arbeidsdeling knyttet til godkjenning ved betaling av fakturaer. Slik rutine er etter det opplyste kommet på plass nå. Også saksgrunnlaget innsendt i forbindelse med tilsynssaken viser manglende muligheter for etterprøvbarehet. Stiftelsestilsynet vurderer det slik at har vært svakheter i stiftelsens dokumentasjonssystem og manglende transparens for transaksjoner med nærstående parter i slikt omfang at det ikke har foreligget tilstrekkelig forsvarlig kapitalforvaltning, og dermed også en risiko med mulighet for ulovlige utdelinger eller andre økonomiske misligheter.

Mangler i prosess- og kontrollstrukturer har dermed ført til det konkluderes med uforsvarlig forvaltning og tilsyn fra stiftelsens styre, jf. stiftelsesloven §§ 18 og 30.

Kritikken økes ved at manglende internkontroll og dokumentasjon har vanskeliggjort muligheten til å etterprøve om leveransene og avtalene er foretatt til markedspris, eller om det foreligger ulovlige utdelinger. Det ville stride mot rimelighetsbetraktninger om slike manglende strukturer hos virksomheter i utgangspunktet skulle gi en fordel i vurderinger om samsvar med lovverk, i motsetning til hos fullt ut transparente virksomheter. Forholdene er i ettertid i tilstrekkelig grad blitt endret, og vurderes ikke lenger å ligge utenfor rammene av stiftelsesloven § 30.

6.2.3. Vurdering av habilitetsspørsmål

Reglene i stiftelsesloven § 37 om habilitet og nærstående er ment å fange opp de forhold der vedkommende har en interesse i saken som er spesiell, og av en slik styrke at den er egnet til å påvirke handlinger. Vi viser til det som ellers er sagt i denne rapporten om stiftelser selvstendighet og krav til formålsrealisering, samt den lojalitetsplikten vervsmember skal ha til stiftelsen. Tilliten til upartiske avgjørelser er sentralt i denne sammenheng, og det å inngå avtaler hvor en opptrer på «begge sider av bordet» vil i sin alminnelighet fort kunne lede til inhabilitet.

Konsekvensen av at inhabile styremedlemmer har deltatt i avgjørelsen av saker er risiko for at det skal kunne medføre ugyldighetsvirkninger. I utgangspunktet vil en slik disposisjon foretatt på vegne av stiftelsen være bindende, men ikke i de tilfeller medkontrahenten er i ond tro, se også stiftelsesloven § 39. Et styremedlem/oppretter vil sjelden i slike tilfeller være i god tro, og har forstått eller burde forstått at det ville stride mot redelighet å gjøre slike disposisjoner gjeldende.

Med grunnlag i sakens manglende dokumentasjon er det vanskelig å konkludere på hvilken måte og i hvilken grad Peer Salström-Leyh har deltatt i beslutninger som har vært av særskilt personlig og/eller økonomisk interesse for ham, samt hvilken følge dette får for gyldigheten av de enkelte beslutninger tatt av Stiftelsen Fyrlykta Dette gjelder særlig for beslutninger om inngåelse av avtaler om tjenestekjøp generelt og spesielt i forholdet til Elukaar (der oppretter eide 100 % av aksjene), men også Tuleorn og Interpharus. I utgangspunktet må det anses som sannsynliggjort at styremedlemmet Per Salström-Leyh hadde en økonomisk særinteresse ved Stiftelsens beslutning om å inngå avtale om tjenesteleveranse med de private selskaper han hadde eierandeler i. Stiftelsestilsynet legger til grunn at de aktuelle styremedlemmer har vært godt kjent med oppretters roller hos aktuelle samarbeidsaktører, og at disse opplysningene har inngått i faktagrunnlaget for styrets beslutninger om bruk av tjenesteytere.

6.3. Vurdering av godtgjørelse til ledelse

Det følger av stiftelsesloven § 40 at godtgjørelse til styremedlem, daglig leder eller annen ledende ansatt i en stiftelse skal stå «i rimelig forhold» til det arbeid og ansvar som følger med vervet eller stillingen. Stiftelsestilsynet kan sette ned godtgjørelse som er urimelig høy. Urimeleg godtgjørelse skal tilbakeføres til stiftelsen. Stiftelsestilsynets kompetanse er begrenset til en legalitetskontroll og da prøving av om Stiftelsens godtgjørelse er i tråd med Stiftelseslovens krav. Stiftelsestilsynet har ikke myndighet til, og har heller ikke vurdert styrets hensiktsmessighetskjønn i forhold til stiftelsens organisering av arbeidet.

Det følger av forarbeidene at det «er i de ekstraordinære tilfeller at det vil være aktuelt for Stiftelsestilsynet å gripe inn», jf. Ot. Prp. Nr. 15 (2001 – 2002) s. 115. Det er med andre ord en høy terskel for Stiftelsestilsynet å gripe inn. Videre følger det av RG-2001-979 at «urimeleg» er ment å rette seg mot honorarer av en kvalifisert urimeleg størrelse. Det foreligger lite støtte i teori og praksis om hva som vurderes som urimeleg høyt, det må foretas en konkret helhetsvurdering av aktuelle momenter. I skjønnsvurderingen inngår vurdering av det konkrete arbeid og ansvar. Innholdet av arbeid er ofte nedfelt eller beskrevet i arbeidsavtaler, stillingsinstruks mv. Generelt er det færre holdepunkter for å vurdere ansvar. I «ansvar» innfortolkes gjerne det potensielle erstatningskrav stiftelsens styremedlemmer er utsatt for, som vil stå i sammenheng med de plikter og den kapital som forvaltes. Spørsmålet om urimeleg må vurderes ikke bare isolert sett, men også i kontekst opp mot stiftelsens art og egenskap, resultater og kapital, behov for kompetanse mv., samt sett i sammenheng med nivået i lignende organisasjoner.

Lønninger til de to daglige lederne har i tilsynsperioden 2014 – 2016 for to av årene vært på nivå ca. NOK 2 millioner årlig per leder. For år 2014 noe lavere, ca. NOK 1,6 millioner. Stiftelsen har selv i sine tilbakemeldinger erkjent at lederlønningene da var noe høye. Stiftelsen valgte selv å sette ned lønnen til de daglige lederne fra mars 2017 til ca. NOK 1,3 millioner årlig. I stiftelsens notat av 30.06.2017 fremgår også estimat for en del av lederlønninger som utgjør arbeid utført for andre søsterstiftelser, hhv. Finland, Sverige og Litauen. Det er ikke krevd refusjon for aktuelle utgifter fra disse stiftelsene.

Stiftelsestilsynet har sammenlignet Stiftelsens lederlønninger med nivået for tilsvarende organisasjoner. Gjennomgangen viser at sammenlignbare stiftelser av tilsvarende art og omfang i hovedsak har lederlønninger på under 1 million NOK og lønner bare én daglig leder, ikke to. De stiftelser/organisasjoner som har lederlønninger på over 2 millioner NOK er større organisasjoner, gjerne med milliardomsetninger og flere hundre ansatte. Med andre ord er disse av en helt annen art og omfang enn Stiftelsen Fyrlykta. Også andre uavhengige aktører har konkludert med høy lønn. Fra Deloitte sin økonomiske analyse s. 8 fremgår at stiftelsen: «Fyrlykta hadde i 2015 162% høyere godtgjørelser per daglig leder enn gjennomsnittet for de stiftelser og foreninger som er med i sammenligningen. Den høyeste godtgjørelsen til daglig leder i sammenlignbare stiftelser og foreninger er på kr 1 292 000, det vil si kr 848 230 lavere enn Fyrlykta. Samtidig har de andre organisasjonene et gjennomsnittlig høyere antall årsverk enn Fyrlykta». Det må da tas i betraktning tilgjengeligheten av flere administrative og andre ressurser for oppgavefordeling, men også kostnaden med slike stillinger.

Stiftelsen Fyrlykta var i 2011 en nyoppstartet virksomhet som kom i rask vekst og utvikling. Tilsynet finner det begrunnet at Stiftelsen i en usikker oppstartsfase ikke kunne ha mange (administrativt) ansatte, og at dette krevde et større omfang av arbeidsutførelse fra de to daglige lederne. Særlig de første årene da Stiftelsen bygde opp kontorer rundt i Norge og etter hvert utvidet sin aktivitet mot utlandet fremstår det å ha vært stor arbeidsbelastning på de to lederne. Stiftelsen hadde et uttalt behov for ledelse med riktig og høy kompetanse. Etter det opplyste ble det i prosessene ved ansettelsen av Morten Hauge og Kjell Hauge vektlagt deres særskilte kompetanse og erfaring innenfor det fagfelt som stiftelsen skulle drive med. Lønninger for stillingene ble fastsatt av Stiftelsens representanter og underskrevet ved kontrakt. God drift og store overskudd gav Stiftelsen rammer til å kunne opprettholde ledergodtgjørelser på aktuelle nivå.

Stiftelsestilsynet vurderer nivået slik at ikke bare har Stiftelsen hatt høye lønninger isolert sett per leder, men med to daglige ledere hatt en total kostnad for ledelse som overstiger «vanlig» eller «rimelig» godtgjørelse. Stiftelsestilsynet vurderer at størrelsen på lederlønningene er høye, både sett i forhold til Stiftelsens eget formål og behov, ansvar og arbeid, og sett i sammenheng med lignende aktører.

Det foreligger i liten grad dokumentasjon som viser hvilke vurderinger styret har gjort rundt honorarene. Det fremgår av redegjørelser i saken at daværende styre ønsket å tilby det som var vurdert som en riktig lønn for den kompetansen Stiftelsen var avhengig av for å etablere og «bygge» aktuelle virksomhet. Nivået av lønningene ble da initiert av Stiftelsen selv og som et uttrykk for å i hovedsak sikre Stiftelsens egne interesser. Noe av benchmarkingen var mot det styret oppfattet som europeiske lønningsnivå, og Stiftelsen skulle operere i europeisk kontekst. Det foreligger ikke opplysninger som tilsier påtrykk fra de to lederne som mottok disse lønnsavtalene eller annet som indikerer et misbruksforhold. De to daglige lederne klarte på få år med sitt arbeid å bidra til at Stiftelsen leverte gode resultater.

Når det gjelder tidligere bonuser utbetalt i 2013, samt uføreforsikringer regulert i arbeidsavtalene av 2014, har ikke Stiftelsestilsynet hatt konkrete holdepunkter for å vurdere disse til å falle utenfor aktuelle lovrammer. Her påpekes at bonuser ble gitt til alle med ansettelsesforhold, og er en avviklet ordning. Videre at uføreforsikringene aldri ble realisert. Imidlertid vil det klare utgangspunkt være at det skal lite til for at særskilte ordninger utover alminnelig lønn (f.eks. bonusordninger eller andre ekstraordinære goder), faller utenfor rimelighetskriteriet i stiftelsesloven § 40. Dette gjelder særlig bonuser basert på overskudd el. med mindre overskudd er den faktoren som best indikerer «arbeid og ansvar» i lovens forstand.

Selv om vurderingen av Stiftelsens organisering ligger innenfor styrets hensiktsmessighetskjønn, peker tilsynet på at det ikke er redegjort for at alternative løsninger til slik «topptung» ledelse i tilstrekkelig grad ble vurdert av styret. Det er et sentralt vilkår i stiftelsesretten at stiftelsens midler skal anvendes til formålet og ikke til driften av organisasjonen i større grad enn nødvendig. Det kommenteres her at det er både vanlig og forsvarlig i nyetableringsfaser å velge en bedriftsstrategi med å ikke binde seg til driftsutgifter for administrative ansatte i større grad enn en økonomisk risikovurdering gir dekning for. Stiftelsen valgte i praksis en løsning med bruk av noe administrative støttetjenester fra Interpharus, og det er i ettertid blitt sannsynliggjort at en slik løsning var tilstrekkelig kostnadseffektiv for stiftelsen, også sammenlignet med alternativene, jf. PwC's internprisingsanalyse.

Et grunnleggende hensyn bak stiftelseslovens regler om styrehonorar er å verne om stiftelsens kapital, jf. NOU 1998:7 s. 73 hvorfra følgende også siteres: «*En godtgjørelse som går ut over det nevnte nivået, er i realiteten en utdeling som reduserer mulighetene for å realisere stiftelsens formål*». Stiftelsen hadde i årene 2014 til 2016 økonomisk vekst og leverte gode resultater. Stiftelsen hadde i perioden også en god og økende fri egenkapital og hensynet til å verne om stiftelsens kapital slår følgelig i liten grad til her. På den andre siden vil midler som unødig benyttes til godtgjørelse redusere overskuddet, også i en stiftelse med god økonomi, i noen grad bidra til å redusere muligheten for å realisere stiftelsens formål. For det aktuelle tilfellet er det imidlertid ingenting som tyder på at godtgjørelsene har redusert mulighetene til å realisere formålet. Andre myndigheter vil vurdere de tjenestene som Stiftelsen har ytt, men det presiseres i denne sammenheng at vi i løpet av tilsynsperioden ikke har mottatt indikasjoner på mangler ved Stiftelsens formålsrealisering eller tjenester.

Stiftelsestilsynet har også vektlagt at de daglige lederne ikke fastsatte sin egen lønn. Selv om stiftelsesloven § 40 etter sin ordlyd ikke stiller vilkår om skyld hos de som mottar honorarer, mener Stiftelsestilsynet at det er relevant å se på i hvilken grad mottakerne selv kontrollerte størrelsen. De daglige lederne har forklart at selv om de var registrert som styremedlemmer, fungerte de som et «faglig» styre, mens de tradisjonelle styreoppgavene ble ivaretatt av rådet. Stiftelsestilsynet kan ikke se at dokumentasjonen i saken skulle tilsa at dette er feil beskrivelse av de faktiske forholdene. De to daglige lederne har dermed inngått arbeidsavtaler basert på forhandlinger og kan i mindre grad klandres for størrelsen enn om de hadde fastsatt sin egen lønn.

Videre er det vektlagt at sakens opplysninger tilsier at de daglige lederne har lagt ned en betydelig arbeidsinnsats, men at deler av arbeidet har vært utført for stiftelsene i Finland, Sverige og Litauen. Da Stiftelsen ikke har hatt tilstrekkelig gode prosesser og systemer for internrefusjon og betaling for oppdrag, har Stiftelsen i praksis endt opp med å forskuttere beløp på vegne av søsterstiftelsene, som da ville være rette instanser for eventuelle refusjonskrav av estimerte beløp fra Stiftelsen. Disse stiftelsene driver innenfor samme formål som Stiftelsen Fyrlykta, og midlene vil da i utgangspunktet ikke stride mot utdeling etter § 19, men lide av prosessuelle mangler da de ikke er styrebehandlet som utdelinger.

Vår konklusjon er at godtgjørelsen til den daglige ledelsen for tilsynsperioden er høyere enn et rimelig nivå. For de tre tilsynsårene 2014, 2015 og 2016 vurderes honorarene urimelig etter stiftelsesloven § 40 første ledd, dog i noen mindre grad for 2014. Det som da er særlig vektlagt er at lønningene har vært langt høyere enn i sammenlignbare organisasjoner og at det ikke er sannsynliggjort at Stiftelsen ville kunne ansatt de samme personer eller personer med samme kvalifikasjoner med lavere lønninger.

Et annet spørsmål er om det er grunnlag for å kreve at allerede utbetalt lønn skal tilbakeføres. Etter en helhetsvurdering konkluderes med at lønningene ikke er kvalifisert urimelige og at Stiftelsestilsynet ikke setter ned godtgjørelsen. Formålet, intensjonen og forutsetningene for Stiftelsen, som nevnt over, vektlegges i vurderingen av rekkevidden av § 40, og Stiftelsestilsynet mener at nivået på godtgjørelsen det i dette konkrete tilfelle er satt ut i fra Stiftelsens interesser.

Når det gjelder nedsettelse av lønn frem i tid vil heller ikke dette bli vurdert av Stiftelsestilsynet. Per dags dato er Stiftelsen i en situasjon der styret leier inn interimledelse for å utøve større endringer og forbedringstiltak, og blant annet for å sikre at manglene strukturer og lovkrav kommer på plass. Interimledelse har vært en nokså kostbar løsning, men avgrenset i tid og vurdert av nåværende styre til å være en nødvendig løsning for Stiftelsen. Stiftelsestilsynet forutsetter at Stiftelsens styre fastsetter lønn i samsvar med stiftelseslovens regler når driftsgrunnlaget for Stiftelsen er avklart og ny fast ledelse kan komme på plass. For ordens skyld understrekes styrets ansvar med å finne et riktig nivå på ledelseshonoraret. Nivået må da reflektere at stiftelsens midler skal sikre formålsrealisering.

6.4. Vurdering av transaksjoner og avtaler med nærstående og mulige ulovlige utdelinger

Som hovedregel krever stiftelsesloven at stiftelsens transaksjoner skal være inngått på markedsmessige vilkår. Videre er det slik at stiftelsesformen i større grad enn andre organisasjonsformer har særlig strenge regler for å sikre at dets formuesverdi disponeres i tråd med dets bestemte og varige formål. Forbudene mot ulovlig utdeling er ment å gi sikkerhet for at stiftelsens midler går til formålsrealisering og ikke annet. Vi viser til selvstendighetskriteriet i stiftelsesloven § 2. Det er styrets ansvar å kunne dokumentere at inngåtte avtaler og utførte tjenesteleveranser med nærstående er inngått på markedsmessige vilkår.

Det er Stiftelsen Fyrlykta som er tilsynsobjekt og dermed er det i utgangspunktet transaksjonene direkte til og fra Stiftelsen som i dette tilsynet er vurdert i forhold til mulige ulovlige utdelinger, se punkt 6.4.1.

Problemstillinger knyttet til utdelinger omfatter imidlertid også transaksjonene mellom Elukaar og Interpharus, altså indirekte forhold til tilsynsobjektet, se punkt 6.4.2. I dette tilfellet har organisasjons- og samarbeidsstrukturene vært konstruert på en slik måte at det har gitt stor risiko for omgåelse av regelverk og samarbeidsparter vesentlige muligheter for urettmessig fortjeneste. I helhetsvurderingen må det da henses til hva som har blitt den reelle virkningen for Stiftelsen og ikke alene det formelle forholdet.

Som et generelt utgangspunkt har det i tilsynet vært utfordrende å vurdere om ytelsene mellom Stiftelsen og tredjeparter i praksis har vært gjensidige, eller om ytelsene har stått i et misforhold. Dette har vært vanskelig både ut i fra den (manglende) dokumentasjonen som foreligger og ut fra åpenbare utfordringer rundt etterprøving av markedspris for levering av varer og tjenester på et europeisk marked. Å vurdere samsvar opp mot sammensatte lov- og avtalestrukturer krever særskilt kunnskap og kompetanse både for aktørene selv og ved etterprøvelse for kontrollorganene.

Når det gjelder de nærmere beskrivelser i revisjonsrapportene fra KPMG Estland, oppfatter Stiftelsestilsynet at revisjonen har gått igjennom den dokumentasjonen som faktisk har foreligget for de aktuelle transaksjonene, samt sett på sammenhengen i disse. Stiftelsestilsynet har derfor lagt til grunn og lagt vekt på disse opplysningene, og ikke vurdert det som nødvendig å få utført egne undersøkelser for de samme forholdene. Det er likevel noe supplement i saksgrunnlaget innsendt fra Stiftelsen, samt de andre rapportene fra uavhengige aktører, som foreligger i tilsynssaken.

Når det gjelder selve transaksjonene har KPMG Estland oppsummert funnet at størstedelen av disse, både de direkte og de indirekte, opp mot oppdraget er vurdert å være i samsvar med formålet/aktiviteten til Stiftelsen som «connected»/«rather connected» eller i tråd med markedspris «priced on market conditions». Tilsynet har ikke vurdert transaksjoner med en slik karakterisering og konklusjon nærmere. Når det gjelder anskaffelser karakterisert som «not possible to assess», formidler rapporten at der har vært åpenbare svakheter ved dokumentasjonen. Ut fra en risiko- og bevisvurdering har tilsynet heller ikke gått nærmere inn på disse transaksjonene.

6.4.1. Vurdering av transaksjoner mellom Stiftelsen og tredjeparter, herunder Interpharus og Elukaar

Spørsmålet blir heretter om Stiftelsen, i tillegg til uforsvarlig forvaltning i prosessene, gjennom disse direkte og indirekte transaksjonene har endt opp med å utføre ulovlig utdeling av Stiftelsens midler. Det er primært de transaksjonene som i rapportene har funnet å være utenfor formål eller til over markedspris som også vil kunne innebære slike utdelinger.

Vurderingen av samsvar tar utgangspunkt i stiftelseslovens krav og innsendte saksgrunnlag, Det er i den konkrete helhetsvurderingen lagt særskilt vekt på de funn som er gjort i de uavhengige revisjonene sett i sammenheng. I sin revisjonsberetning for 2016 påpekte revisor BDO AS svakheter i stiftelsens kontroll med transaksjoner med nærstående parter i slikt omfang at revisor inntok dette som forbehold under punktet «utdeling og forvaltning». Forbeholdet står beskrevet som at det hadde blitt betalt mer for tjenester til nærstående parter enn markedsmessig prising av tjenestene skulle tilsi, men at Stiftelsen hadde satt i verk tiltak for å styrke kontrollen med transaksjoner med nærståendeparter og for å korrigere aktuelle feilprising. Videre har Deloitte og KPMG Norge gjort tydelige funn i forhold til mangler i overordnede system og kontroll, men har i sine revisjoner ikke hatt en mer detaljert dokumentasjonsgjennomgang for relevante enkeltleveranser tilsvarende det KPMG Estland har utført.

I sine revisjoner har KPMG Estland vurdert aktuelle leveranser i Interpharus og Elukaar til å ikke bare ha prosessuelle mangler, men også resultatmessig avvike fra vilkårene. Når det gjelder transaksjoner mellom Stiftelsen Fyrlykta og Interpharus/Elukaar har KPMG Estland pekt på følgende forhold til å kunne ligge utenfor rammene:

- Tilfeller med bruk av høye påslag/moms ved reisetjenester.
- Bestillinger for IT-utviklingstjenester og kjøp av videokonferanseutstyr fra Elukaar til Stiftelsen Fyrlykta, som mangler tilstrekkelig dokumentasjon

Funn som i revisjonen er kategorisert som avvik utenfor formål og over markedspris vil etter Stiftelsestilsynets vurderinger i utgangpunktet heller ikke være i samsvar med stiftelsesloven § 19, og spørsmålet blir da om deler av disse også innebærer et ulovlig utdelingselement fra Stiftelsen.

Det fremgår av revisjonene at for direkte forhold er det i hovedsak reisetjenester levert til Stiftelsen fra Elukaar som kan innebære ulovlige utdelinger, da ved at bruken av påslag (mark-ups) for slike reiser i enkelte tilfeller har vært særlig høye. De deler av slike påslag som utgjør et «visst misforhold» (se ovenfor punkt 4.2.1), altså den overskytende delen, vil da innebære en utdeling utenfor formålet.

Når det gjelder omfanget av de aktuelle påslagene beskriver de første revisjonene fra mai 2017 tilfeller med påslag ved videreformidling på over 20 %, ved et par stikkprøver eksempelvis 25 %. Det eksakte omfanget av overflødige påslag er ikke uttømmende kartlagt i disse revisjonene, men vil ligge innenfor

totalbeløpene for reisetjenester som fremgår av saksgrunnlaget, jf. ovenfor punkt 5.5.2. Noe av omfanget for de overflødige delene av påslagene er imidlertid blitt spesifisert. Vi viser til KPMG Estland sin oppfølgingsrevisjon fra desember 2017, der fremgår at: «*Identified excessive markup to Fyrlykta in the sum of 11 847 EUR has not been reimbursed*». I rapporten anbefales videre en kartlegging av utførte transaksjoner tilbake i tid for å identifisere eventuelle ytterligere påslag som er grunnlag for tilbakebetaling. Styret rådes også til å for fremtiden å benytte seg av (fremforhandle) lavere påslag for noen typer varer og tjenester, eller sågar ta bort påslagene for enkelte tjenester. Oppsummert betyr dette at det har foreligget noen få enkelttilfeller av høye og overflødige påslag som er beskrevet.

Etter Stiftelsestilsynets foreløpige tilsynsrapport har det blitt fremlagt to analyser utført av PwC om internprisingen mellom Stiftelsen Fyrlykta og Interpharus og Elukaar. Analysene tar utgangspunkt i anbefalte internprisingsmodeller fra OECD, og konkluderer med at internprisingssystemet for både Elukaar og Interparhus er i samsvar med OECD sine retningslinjer for fagområdet. Oppsummert er systemet med internprising slik innrettet at det ikke gir ulovlige profittmarginer/nettomarginer sett sammenhengende over tid, dette hensyntatt foreliggende enkelttilfeller av høye påslag. Stiftelsestilsynet finner analysene relevante og har vektlagt dem i vår vurdering av om påslagene er overflødige

Når det gjelder kjøp av IT-utviklingstjenester og kjøp av videokonferanseutstyr så er det fremkommet opplysninger som har sannsynliggjør realiteten i leveransene, og som derfor ikke er fulgt opp videre i tilsynet. Da dette er transaksjoner som formelt har hatt lav dokumentasjonsgrad gjentar vi kritikken i forhold til krav til økonomistyring og forsvarlig forvaltning og den internkontroll som har manglet.

Stiftelsestilsynet konkluderer etter dette med at det har foreligget enkelte tilfeller av høye påslag, men ikke er av en art og i det omfang som innebærer systematisk bruk av overskytende beløp av utdelinger som Stiftelsestilsynet vurderer at Stiftelsen skal ha tilbakeført. Unntaket er de identifiserte overskytende påslagene på EUR 11 847 som fremgår av KPMG Estland sin oppfølgingsrevisjon, og der Interpharus opplyses å være rette instans for tilbakebetalingskrav. Disse påslagene vurderes å utgjøre et «*visst misforhold*» og det forventes at Stiftelsen går i dialog om tilbakebetaling av midlene.

Stiftelsestilsynet har ved helhetsvurderingen lagt vekt på at saken gjelder færre enkelte tilfeller og et relativt sett mindre beløp. Til tross for at dokumentasjonsgrunnlaget har vært mangelfull er det vurdert at Stiftelsens generelle internprising mellom Stiftelsen Fyrlykta og både Interpharus og Elukaar har vært tilstrekkelig på systematisk nivå og innenfor rammene av OECD's retningslinjer, se også neste punkt 6.4.2. Etter en helhetsvurdering er det Stiftelsestilsynets vurdering at det ikke er sannsynliggjort alvorlige brudd på stiftelsesloven § 19 som gir grunnlag for vedtak eller videre oppfølging fra Stiftelsestilsynet.

Vi mener likevel at stiftelsens styre bør forfølge de enkelttilfeller og konkret funn i rapportene, og vurdere å utføre tiltak for eventuell tilbakebetaling av eventuelt ytterligere identifiserte beløp.

6.4.2. Vurdering av transaksjoner mellom tredjepartene Elukaar og Interpharus

Som beskrevet i forrige punkt er noen transaksjoner vurdert av KPMG som utenfor formål og/eller over markedspris, og vil dermed kunne innebære ulovlige utdelinger etter stiftelsesloven. Funnene gjelder også for de indirekte forhold/transaksjoner mellom Elukaar og Interpharus. Oppsummert er disse:

- Bruk av business class på fly mv (over 50 tilfeller i Fyrlyktfamilien) og hotellsuiter (herunder overnatting i Freiburg for oppretter).

- Kostnader i forbindelse med møter, som alkohol og mat. Uten tilstrekkelig dokumentasjon har disse utgiftene blitt kategorisert etter estisk lovverk som en type «expenditures» som medfører høyere «tax», og dermed større utgifter enn skulle vært nødvendig.
- Leie av bil (beskrevet som 2-3 ganger pris i markedet) og kjøp av bil («a vintage car Morgan»).
- Leie av lokaler fra Tuleorn Project (beskrevet som 2-3 ganger pris i markedet).
- Noen utgifter til kunst, skulpturer og malerier for utsmykking av kontor.

Ved førte revisjon i mai 2017 avdekket KPMG Estland at av de totale innkjøp til Interpharus var det ca. 2 % som ikke kunne knytte til formålet og ca. 11 % priset over markedspris. Ved oppfølgingsrevisjonen i desember samme år var andelene redusert til ca. 0 % utenfor formål og ca. 4 % over markedspris. For Elukaar dokumenterer rapporten fra mai 2017 at omfanget var på tilsvarende nivå (ca. 7 % utenfor formål og ca. 0 % over markedspris). Transaksjonene gjeldende Stiftelsen Fyrlykta er ikke konkret spesifisert i disse tallene. For aktuelle beløp, andeler og konkrete opplysninger ellers vises det til rapportene.

De fleste indirekte forholdene således et mindre omfang, og er blitt noe nyansert som følge av opplysninger innhentet i tilsynssaken. De fleste av forholdene har i ettertid blitt rettet opp med tiltak jf. KPMG sin oppfølgingsrapport av desember 2017.

Etter en helhetlig risiko-/og vesentlighetsvurdering er funnene for de ytelser og utgifter av indirekte forhold ellers er av en slik art som ikke fordrer nærmere oppfølging fra Stiftelsestilsynet. Vi har lagt vekt på at funnene gjelder indirekte forhold av noen enkelttilfeller og at dokumentasjonsgrunnlaget har vært mangelfullt som grunnlag for en sannsynlighetsvurdering. De fleste forhold er rettet, noen allerede ved åpning av tilsynssak. Videre har systemet for internprising mellom Stiftelsen og både Interpharus og Elukaar vært tilstrekkelig på overordnet nivå, se også punkt 6.4.1 ovenfor.

Likevel mener Stiftelsestilsynet at de konkrete avvik som fremgår av KPMG Estland sine rapporter også er ulovlige utdelinger, jf. Stiftelsesloven § 19. Vi viser til oppfølgingsrapporten av desember 2017 og de funnene av enkeltbeløp/prosenter som er kategorisert som utenfor formål og over markedspris. Da funnene er konkret identifisert finner Stiftelsestilsynet det vanskelig å se bort fra disse. Stiftelsestilsynet finner ikke å kunne legge vekt på at noen av forholdene er indirekte for Stiftelsen. All den tid Elukaar eller andre selskap er hel- eller deleid av nærstående, vil identifikasjonen mellom den fysiske og juridiske enhet være tilstrekkelig til stede.

6.5. Oppsummering og avslutning

Stiftelsestilsynet vurderer at Stiftelsens tidligere styre på flere områder har opptrådt i strid med stiftelseslovens § 30 om at formuesforvaltningen skal være gjenstand for betryggende kontroll og § 18 om forsvarlig forvaltning av stiftelsens kapital. Særlig kritikkverdige er det at Stiftelsens vurderinger og beslutninger i liten grad har vært gjenstand for betryggende kontroll og eller lar seg etterprøve i ettertid.

Videre finner Stiftelsestilsynet å kritisere stiftelsens valg av en organisasjonsstruktur, både internt og mellom samarbeidsaktører, som skaper høy risiko for at lovverk ikke følges, og uten å sikre en korresponderende og tilstrekkelig styring og kontroll. Mangler i internkontrollen har vært hovedfunnet også i de uavhengige revisjonsrapportene. Der en profesjonell aktør mottar offentlige tilskudd eller utfører tjenester for det offentlige, er det helt sentralt at der foreligger en form for styring og kontroll som sikrer organisasjonen lovlighet og tillit.

Stiftelsestilsynet vurderer at mangler i styrets tilsyn og kontroll har medført at det tidligere har foreligget unødvendig og utilsiktet høy risiko for ulovlige utdelinger fra Stiftelsen. For noen mindre enkelttilfeller har det også medført ulovlig utdeling fra Stiftelsen, og disse må kunne kreves tilbakebetalt til Stiftelsen. Dette gjelder primært identifiserte overskytende påslag på reisetjenester med EUR 11.847, Normalt ville slike brudd på stiftelsesloven med uforsvarlig forvaltning av stiftelsen medføre en vurdering av om det var grunnlag for å avsette styret etter stiftelsesloven § 29. Ettersom styret allerede er endret er imidlertid ikke dette en aktuell problemstilling.

Etter Stiftelsestilsynets oppfatning er også godtgjørelsen til de daglige lederne høy og (manglende) dokumentasjon viser ikke hvilke vurderinger styret gjorde rundt godtgjørelse. Stiftelsestilsynet vurderer at størrelsen på lederlønningene er høye og overstiger rimelig godtgjørelse, både sett i forhold til Stiftelsens eget formål og behov, ansvar og arbeid, og sett i sammenheng med lignende aktører. Et annet spørsmål er om det er hjemmel for Stiftelsestilsynets krav om tilbakebetaling, noe vi ikke funnet grunnlag for her.

Stiftelsestilsynet kommenterer det som positivt at Stiftelsen allerede før åpnet tilsyn hadde startet arbeid med å utføre kvalitetsforbedringer av organisasjonen og internkontrollen, blant annet i samarbeid med revisor/uavhengige aktører. Dette har medført at de manglene som tidligere forelå i det vesentligste er blitt endret og det foreligger ikke holdepunkter i dagens situasjon som vurderes å falle utenfor rammene av stiftelseslovens regler. Stiftelsens nåværende styre har selv understreket viktigheten av å sikre utførelse i samsvar med stiftelseslovens regler, noe som nær sammenheng også med Stiftelsens ønske og behov for å gjenopprette tillit utad. Det sentrale for forsvarlig drift av Stiftelsen nå og i tiden framover er å kunne få nye og forlengede avtaler som sikrer driftsgrunnlag for å realisere stiftelsens formål videre. Stiftelsestilsynet mener likevel at styret ved gjennomføring av dette tilsynet i noen grad kunne sikret ytterligere innhenting av opplysninger og dokumentasjon for enkelte problemstillinger, slik at disse ble tilstrekkelig avklart på en noe tidligere fase i tilsynssaken.

Når det gjelder oppfølgingen videre forventer Stiftelsestilsynet at identifiserte enkeltmangler og funn aktivt følges opp med nødvendige tiltak av Stiftelsens styre - eventuelt i samarbeid med aktuelle aktører.

Avslutningsvis avventer vi tilbakemelding på Stiftelsens omdanningssøknad, der Stiftelsen søker en endring om å ta bort annet organ v/rådet, noe som vil medføre at det er oppretter som blir direkte valgorgan for styret. Dette er i så fall en omdanning som reverserer en vedtektsendring som ble gjort i 2014. Det er tidligere styre som har søkt, og nåværende styre må ta stilling til om søknaden opprettholdes. Sentralt vil være en hensiktsmessighetsvurdering av å bringe oppretters myndighet tettere på styret tatt i betraktning stiftelsens historikk og fremtidige behov for tillit, og da særlig fra dem som skal kjøpe tjenester fra Stiftelsen og Stiftelsens formålsgruppe. Vi viser til det som er kommentert ovenfor om formell og reell myndighet. Endringen må oppfylle vilkårene i stiftelsesloven § 46. Det er i opprinnelig søknad ikke lagt ved tilstrekkelig begrunnelse, og dette må da ettersendes før eventuell behandling hos Stiftelsestilsynet.. Vi avventer tilbakemelding på søknad før behandling av denne.

Med det saksgrunnlag som har foreligget avsluttes tilsynssaken utført med hjemmel i Stiftelsesloven § 7.

Med hilsen

Karsten Karlsen Sunde
seniorrådgiver

May Helen Vik
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og blir sendt uten signatur.